

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Εγγραφο συνόδου

13.2.2009

B6-0000/2008

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής
σύμφωνα με το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού
της Ria Oomen-Ruijten

εξ ονόματος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με την έκθεση προόδου της Τουρκίας για το 2008

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την έκθεση προόδου της Τουρκίας για το 2008

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την έκθεση προόδου του 2008 για την Τουρκία την οποία συνέταξε η Επιτροπή,
 - έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του, της 27ης Σεπτεμβρίου 2006 για την ενταξιακή πρόοδο της Τουρκίας¹, της 24ης Οκτωβρίου 2007 για τις σχέσεις ΕΕ - Τουρκίας² και της 21ης Μαΐου 2008 για την έκθεση προόδου της Τουρκίας για το 2007³,
 - έχοντας υπόψη το διαπραγματευτικό πλαίσιο για την Τουρκία, το οποίο εγκρίθηκε στις 3 Οκτωβρίου 2005,
 - έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου 2008/157/EK, της 18ης Φεβρουαρίου 2008, για τις αρχές, τις προτεραιότητες και τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στην εταιρική σχέση για την προσχώρηση της Τουρκικής Δημοκρατίας ("εταιρική σχέση για την προσχώρηση"), καθώς και τις προηγούμενες αποφάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την εταιρική σχέση για την προσχώρηση του 2001, του 2003 και του 2006,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 103, παράγραφος 2, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 3 Οκτωβρίου 2005 άρχισαν οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις με την Τουρκία μετά την έγκριση του διαπραγματευτικού πλαισίου από το Συμβούλιο και ότι η έναρξη των διαπραγματεύσεων αυτών αποτέλεσε την αφετηρία μιας μακράς και ανοικτής διαδικασίας,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία έχει αναλάβει δέσμευση για μεταρρυθμίσεις, σχέσεις καλής γειτονίας και βαθμιαία ευθυγράμμιση με την ΕΕ και ότι οι προσπάθειες αυτές πρέπει να θεωρούνται ως ευκαιρία περαιτέρω εκσυγχρονισμού της ίδιας της Τουρκίας,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι βάση για την προσχώρηση στην ΕΕ εξακολουθεί να είναι η πλήρης τήρηση όλων των κριτηρίων της Κοπεγχάγης καθώς και η ικανότητα ενσωμάτωσης στην Ένωση, η οποία είναι μια κοινότητα βασιζόμενη σε κοινές αξίες, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Δεκεμβρίου 2006,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το 2008 είχε ως κύριο χαρακτηριστικό τις έντονες πολιτικές εντάσεις και ότι η τουρκική κυβέρνηση, παρά την ισχυρή εντολή της, δεν εφάρμοσε ένα συνεκτικό και ολοκληρωμένο πρόγραμμα πολιτικών μεταρρυθμίσεων,

¹ ΕΕ C 306 E, 15.12.2006, σελ. 284.

² ΕΕ C 263 E, 16.10.2008, σελ. 452.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P6_TA(2008)0224.

E. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Τουρκία δεν έχει ακόμη εφαρμόσει τις διατάξεις που απορρέουν από τη συμφωνία σύνδεσης ΕΚ-Τουρκίας και το πρόσθετο πρωτόκολλο αυτής,

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2008 άνοιξαν τέσσερα κεφάλαια διαπραγματεύσεων,

1. εκφράζει την ανησυχία του διότι, για τρίτη συνεχή χρονιά, παρατηρεί στην Τουρκία μια συνεχή επιβράδυνση της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας και καλεί την τουρκική κυβέρνηση να αποδείξει την πολιτική της βούληση να συνεχίσει τη μεταρρυθμιστική διαδικασία για την οποία δεσμεύτηκε το 2005• τονίζει ότι αυτός ο εκσυγχρονισμός είναι πρώτα απ' όλα προς το συμφέρον της Τουρκίας και προς όφελος της τουρκικής κοινωνίας στο σύνολό της•
2. εκφράζει την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη πόλωση στους κόλπους της τουρκικής κοινωνίας και μεταξύ των κύριων πολιτικών κομμάτων, η οποία επιτάθηκε κατά τη διάρκεια του 2008 και επηρέασε αρνητικά τη λειτουργία των πολιτικών θεσμών και τη διαδικασία των μεταρρυθμίσεων·
3. τονίζει ότι οι πολιτικές μεταρρυθμίσεις βρίσκονται στο επίκεντρο της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας και χαιρετίζει το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση ετοίμασε και ενέκρινε το πρόγραμμα για την υιοθέτηση του κεκτημένου·
4. παροτρύνει τους αρχηγούς των πολιτικών κομμάτων να επιδιώξουν με σοβαρότητα το διάλογο και να συμφωνήσουν, σε πνεύμα συμβιβασμού, σε μια ατζέντα μεταρρυθμίσεων για τον εκσυγχρονισμό της Τουρκίας με κατεύθυνση μια σταθερή, δημοκρατική, πλουραλιστική και ευημερούσα κοινωνία, με άξονα το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών και με βάση το κράτος δικαίου·

Ι. Τήρηση των κριτηρίων της Κοπεγχάγης

Δημοκρατία και κράτος δικαίου

5. εκφράζει λύπη για το γεγονός ότι οι αρχικές προσπάθειες για τη συνολική αναθεώρηση του Συντάγματος κατέληξαν σε διαμάχη για το θέμα της μουσουλμανικής μαντίλας και προκάλεσαν ακόμη μεγαλύτερη πόλωση της κοινωνίας· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να ξαναρχίσει τις εργασίες της για ένα νέο, χωρίς στρατιωτική επιρροή σύνταγμα, που θα ανάγει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες σε ύψιστη προτεραιότητα και την παροτρύνει να διασφαλίσει ότι τα πολιτικά κόμματα και η κοινωνία των πολιτών καθώς και οι εθνοτικές και θρησκευτικές μειονότητες θα συμμετάσχουν ενεργά στη συνταγματική αυτή διαδικασία·
6. εκφράζει την ανησυχία του όσον αφορά τις δικαστικές υποθέσεις για την απαγόρευση δύο κοινοβουλευτικών κομμάτων που ξεκίνησαν το 2008, ιδιαίτερα για την υπόθεση του DTP η οποία εξακολουθεί να εκκρεμεί· τονίζει την ανάγκη να τροποποιηθεί, ως ζήτημα προτεραιότητας, η νομοθεσία για τα πολιτικά κόμματα, έτσι ώστε να συμμορφωθεί πλήρως με τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιώματα και τις συστάσεις της Επιτροπής της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης•

7. καλεί τις τουρκικές αρχές να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτρέψουν σε όλα τα κόμματα που συμμετέχουν σε εκλογές να εκπροσωπούνται στην εκλογική επιτροπή•
8. εκφράζει τη λύπη του διότι δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος σχετικά με την καθιέρωση πλήρους συστηματικού ελέγχου του στρατού από τους πολίτες και την ενίσχυση της κοινοβουλευτικής εποπτείας όσον αφορά τη στρατιωτική και αμυντική πολιτική•
9. επισημαίνει την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά την ανάπτυξη στρατηγικής για τη δικαστική μεταρρύθμιση• επισημαίνει, ωστόσο, την επείγουσα ανάγκη για περαιτέρω συστηματικές προσπάθειες ενίσχυσης της αμεροληψίας και του επαγγελματισμού του δικαστικού σώματος και εξασφάλισης του ότι τα μέλη του δικαστικού σώματος θα απέχουν από κάθε παρέμβαση στην πολιτική συζήτηση και θα σέβονται τα πρότυπα της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (ΕΣΠΑΔ)•
10. εκφράζει τη λύπη του διότι δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος σχετικά με την ίδρυση υπηρεσίας Διαμεσολαβητή• σημειώνει την αρνητική απόφαση του Συνταγματικού Δικαστηρίου σχετικά με το νόμο περί Διαμεσολαβητή και απευθύνει έκκληση στην τουρκική κυβέρνηση να επαναφέρει το συντομότερο δυνατόν την αναγκαία νομοθεσία για τη θέσπιση του εν λόγω θεσμού, όπως είχε υποστηριχθεί κατά το παρελθόν τόσο από την κυβέρνηση όσο και από το κοινοβούλιο•
11. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η τουρκική κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει καμία ολοκληρωμένη στρατηγική κατά της διαφθοράς• υπογραμμίζει την ανάγκη να ενισχυθεί ο κοινοβουλευτικός έλεγχος επί των δημόσιων δαπανών και την ανάγκη για νέα νομοθεσία σχετικά με το Ελεγκτικό Συνέδριο•
12. χαιρετίζει την έναρξη της δίκης κατά όσων κατηγορούνται ότι είναι μέλη της εγκληματικής οργάνωσης Εργκένεκον• ενθαρρύνει τις αρχές να συνεχίσουν τις έρευνες και να μεριμνήσουν για την πλήρη αποκάλυψη των δικτύων της οργάνωσης, τα οποία φθάνουν μέχρι τις δομές του κράτους• ανησυχεί λόγω των πληροφοριών σχετικά με τη μεταχείριση των κατηγορουμένων στην υπόθεση αυτή• παροτρύνει τις τουρκικές αρχές να μεριμνήσουν για να έχουν οι κατηγορούμενοι μια δίκαιη δίκη και να τηρήσουν με προσήλωση τις αρχές του κράτους δικαίου•

Δικαιώματα του ανθρώπου και σεβασμός και προστασία των μειονοτήτων

13. λυπάται για το γεγονός ότι η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία του Τύπου εξακολουθούν να μην προστατεύονται πλήρως στην Τουρκία• εκτιμά ότι η ελευθερία του Τύπου σε μια δημοκρατική, πλουραλιστική κοινωνία δεν εξυπηρετείται ούτε από συχνές απαγορεύσεις ιστοτόπων ούτε από την άσκηση πιέσεων και τις αγωγές εις βάρος μέσων ενημέρωσης που ασκούν κριτική• εκτιμά επίσης ότι η τροποποίηση του άρθρου 301 του Ποινικού Κώδικα, που εγκρίθηκε τον Απρίλιο του 2008, δεν ήταν αρκετή, καθώς εξακολουθούν να διώκονται άτομα για τη διατύπωση μη βίαιων απόψεων με βάση αυτό καθώς και με βάση άλλα άρθρα του Ποινικού Κώδικα, του αντιτρομοκρατικού νόμου ή του νόμου περί Τύπου, όπως συνέβη με την περίπτωση της κατόχου του βραβείου Ζαχάρωφ Λεϊλά Ζάνα• επαναλαμβάνει ότι είναι αναγκαία η κατάργηση του άρθρου 301, καθώς και η ριζική μεταρρύθμιση του Ποινικού Κώδικα και άλλων νόμων που χρησιμοποιούνται για τον αυθαίρετο περιορισμό μη βίαιων απόψεων, ώστε να

διασφαλιστεί ο πλήρης σεβασμός της ελευθερίας της έκφρασης, σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΣΠΑΔ.

14. χαιρετίζει τη δημόσια συγνώμη που ζήτησε ο Υπουργός Δικαιοσύνης Mehmet Ali Sahin, εξ ονόματος της κυβέρνησης, από την οικογένεια του Engin Ceper, ο οποίος πέθανε στη φυλακή μετά από κακοποίηση· συντάσσεται με την Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Τουρκικού Κοινοβουλίου ως προς τις ανησυχίες της για το γεγονός ότι δεν ασκήθηκε δικαστική δίωξη για υποθέσεις βασανισμού και κακομεταχείρισης, ο αριθμός των οποίων μεγαλώνει· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να προβεί σε περαιτέρω συστηματικές προσπάθειες για την εξάλειψη των βασανιστηρίων και της κακοποίησης, εντός και εκτός των επίσημων χώρων κράτησης και να θέσει τέλος στη νοοτροπία της ατιμωρησίας· τονίζει, εν προκειμένω, ότι η κύρωση και η εφαρμογή του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά των Βασανιστηρίων θα αυξήσει σημαντικά την αξιοπιστία αυτών των προσπαθειών· ανησυχεί επίσης για τη υπερβολική άσκηση βίας από την αστυνομία, όταν αντιμετωπίζει διαδηλώσεις·
15. χαιρετίζει το έργο που έχει επιτελέσει η Επιτροπή Διερεύνησης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για τη διερεύνηση περιστατικών βασανιστηρίων και κακοποίησης κρατουμένων στις φυλακές και της δολοφονίας του δημοσιογράφου Χραντ Ντινκ· παροτρύνει τις τουρκικές αρχές να ακολουθήσουν απολύτως τις διαπιστώσεις των εκθέσεων της επιτροπής καθώς και τα πορίσματα της έκθεσης της επιτροπής ελέγχου του πρωθυπουργικού γραφείου· είναι επίσης της άποψης ότι η υπόθεση της εμπλοκής της Εργκένεκον θα πρέπει να ληφθεί πιο σοβαρά υπόψη σε άλλες υποθέσεις που δεν έχουν διαλευκανθεί μέχρι σήμερα, όπως η υπόθεση της δολοφονίας του Χραντ Ντινκ·
16. καλωσορίζει την έγκριση, το Φεβρουάριο 2008, του νόμου για τα ιδρύματα και δέχεται την εκτίμηση της Επιτροπής ότι ο νόμος για τα ιδρύματα διευθετεί ορισμένα εκκρεμή θέματα που σχετίζονται με την ιδιοκτησία μη μουσουλμανικών κοινοτήτων· παροτρύνει την τουρκική κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι ο νόμος εφαρμόζεται σύμφωνα με τη νομολογία του ΕΣΠΑΔ και να αντιμετωπίσει το μέχρι στιγμής άλυτο ζήτημα των περιουσιών που κατασχέθηκαν και πωλήθηκαν σε τρίτους, καθώς και της ιδιοκτησίας ιδρυμάτων που συγχωνεύθηκαν πριν από την έγκριση της νέας νομοθεσίας·
17. επαναλαμβάνει ότι εξακολουθεί να είναι απαραίτητο ένα νομικό πλαίσιο που θα αναπτυχθεί σε συνάρτηση με τη νομολογία του ΕΣΠΑΔ, ώστε να επιτραπεί σε όλες τις θρησκευτικές κοινότητες να λειτουργούν χωρίς αδικαιολόγητους περιορισμούς, ιδίως όσον αφορά το νομικό τους καθεστώς, την εκπαίδευση του κλήρου, την εκλογή της ιεραρχίας τους, τη θρησκευτική εκπαίδευση και την κατασκευή χώρων λατρείας· ενθαρρύνει τις τουρκικές αρχές, όλα τα πολιτικά κόμματα, την κοινωνία των πολιτών και τις ενδιαφερόμενες κοινότητες να συμμετάσχουν στη δημιουργία κλίματος που θα ευνοεί τον πλήρη και έμπρακτο σεβασμό της θρησκευτικής ελευθερίας· επαναλαμβάνει την έκκλησή του για την άμεση επαναλειτουργία της ελληνορθόδοξης Σχολής της Χάλκης και τη δημόσια χρήση του εκκλησιαστικού τίτλου του Οικουμενικού Πατριάρχη· χαιρετίζει τις πρόσφατες πρωτοβουλίες εκ μέρους της κυβέρνησης και τις συνεχιζόμενες συνομιλίες μεταξύ της κυβέρνησης και των επικεφαλής των Αλεβητών για μακροχρόνια προβλήματα, όπως οι χώροι λατρείας των Αλεβητών και η ανέγερση μνημείου για την σφαγή της Σεβάστειας, και καλεί την τουρκική κυβέρνηση να ασχοληθεί με τα

προβλήματά τους χωρίς καθυστέρηση και να καταστήσει μη υποχρεωτικά τα δημόσια μαθήματα θρησκευτικών· εκφράζει τη λύπη του για την προγραμματιζόμενη απαλλοτρίωση του Συριακού Ορθόδοξου Μοναστηριού του Αγίου Γαβριήλ στο Τουρ Αμπντίν και τις δικαστικές διαδικασίες κατά εκπροσώπων του μοναστηριού·

18. καλεί την τουρκική κυβέρνηση να αναλάβει, ως ζήτημα προτεραιότητας, πολιτική πρωτοβουλία υπέρ της μόνιμης διευθέτησης του Κουρδικού Ζητήματος, η οποία θα πρέπει να μελετά το θέμα των οικονομικών και κοινωνικών ευκαιριών που προσφέρονται στους πολίτες κουρδικής καταγωγής και να παρέχει απτές βελτιώσεις ως προς τα πολιτιστικά τους δικαιώματα, μεταξύ των οποίων και πραγματικές ευκαιρίες εκμάθησης της κουρδικής γλώσσας εντός του κρατικού και του ιδιωτικού εκπαιδευτικού συστήματος και χρήσης της στις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και στην πρόσβαση στις δημόσιες υπηρεσίες, να επιτρέπει δε στους εκλεγμένους αντιπροσώπους να χρησιμοποιούν μια δεύτερη γλώσσα πέρα από την τουρκική όταν επικοινωνούν με τους ψηφοφόρους τους· χαιρετίζει επίσης την έναρξη λειτουργίας σε 24ωρη βάση δημόσιου τηλεοπτικού σταθμού που εκπέμπει στην κουρδική γλώσσα από την 1η Ιανουαρίου 2009·
19. καταδικάζει τις πράξεις βίας του PKK και άλλων τρομοκρατικών ομάδων επί του τουρκικού εδάφους· επαναλαμβάνει την αλληλεγγύη του προς την Τουρκία στο θέμα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και καλεί εκ νέου το PKK να κηρύξει και να τηρήσει μια άμεση και άνευ όρων εκεχειρία·
20. παροτρύνει το κόμμα DTP και όλα τα εκλεγμένα μέλη του να πάρουν σαφείς αποστάσεις από το τρομοκρατικό PKK και από τη βία που χρησιμοποιεί, απευθύνει δε έκκληση προς όλα τα μέρη να συμβάλουν στην εξεύρεση λύσης που θα ενισχύει τη σταθερότητα, την ευημερία και την ακεραιότητα του τουρκικού κράτους·
21. σημειώνει ότι η τουρκική κυβέρνηση έχει αποφασίσει να ολοκληρώσει το Σχέδιο της Νοτιοανατολικής Ανατολίας (GAP) για την ανάπτυξη της νοτιοανατολικής Τουρκίας· επισημαίνει, ωστόσο, τις κοινωνικές, οικολογικές, πολιτιστικές και γεωπολιτικές συνέπειες του σχεδίου αυτού, συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στα αποθέματα νερού των γειτονικών χωρών (Ιράκ και Συρίας), και καλεί την κυβέρνηση να λάβει αυτά τα θέματα πλήρως υπόψη, να διαφυλάξει τα δικαιώματα των θυγόμενων πληθυσμών και να διασφαλίσει τη στενή συνεργασία με τοπικές και περιφερειακές αρχές ενώ θα συνεχίζει το έργο της επί του σχεδίου· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει μελέτη σχετικά με το GAP και τις συνέπειές του·
22. επαναλαμβάνει ότι οι ευρωπαϊκές αρχές του πλουραλισμού και της πολυμορφίας περιλαμβάνουν το σεβασμό για έναν σαφώς ευρύτερο ορισμό των μειονοτήτων, σύμφωνα με τη συνθήκη της Λοζάνης, σε σύγκριση με εκείνο που υιοθέτησε η Τουρκία· εκφράζει την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη εχθρότητα και τη βία κατά των μειονοτήτων· ανησυχεί για το γεγονός ότι η Τουρκία δεν σημείωσε πρόοδο στη διασφάλιση της πολιτιστικής πολυμορφίας και την προώθηση του σεβασμού και της προστασίας των μειονοτήτων, σύμφωνα με τα πρότυπα της ΕΣΠΑΔ· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να δρομολογήσει τον προ πολλού αναμενόμενο διάλογο με τον Υπατο Αρμοστή του ΟΑΣΕ για τις Εθνικές Μειονότητες για θέματα όπως η συμμετοχή των μειονοτήτων στο δημόσιο βίο και η μετάδοση ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών σε μειονοτικές γλώσσες·

23. ζητεί από την Τουρκική Κυβέρνηση να λάβει μέτρα κατά των οργανώσεων και των ομάδων που εξάπτουν την εχθρότητα κατά των μειονοτήτων και να προστατεύσει όλους εκείνους που απειλούνται και φοβούνται για τη ζωή τους, ενώ θα καταβάλει συστηματικά προσπάθειες για τη δημιουργία μιας ατμόσφαιρας που θα ευνοεί τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών του ανθρώπου•
24. καλεί την τουρκική κυβέρνηση να αναζητήσει λύσεις για τη διατήρηση του διπολιτισμικού χαρακτήρα των τουρκικών νησιών Gökçeada (Ιμβρος) και Bozcaada (Τένεδος) και να επιλύσει τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα μέλη της ελληνικής μειονότητας σε σχέση με την εκπαίδευση και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας•
25. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη διαπίστωση της Επιτροπής ότι υπάρχει σε γενικές γραμμές το νομικό πλαίσιο που εγγυάται τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων• παροτρύνει ωστόσο την τουρκική κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι θα εφαρμοστεί, ώστε να αρχίσει να έχει θετική επίδραση στην κατάσταση των γυναικών στην Τουρκία• επαναλαμβάνει το αίτημα που επανειλημμένως έχει διατυπώσει για τη συγκρότηση μόνιμης Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων στο τουρκικό κοινοβούλιο ως βασικού μέσου για τη βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά τα δικαιώματα των γυναικών και την ισότητα των φύλων στην Τουρκία, επισημαίνει δε ότι οι επικείμενες τοπικές εκλογές θα είναι μια ευκαιρία να βελτιωθεί η χαμηλή ως τώρα εκπροσώπηση των γυναικών στην πολιτική•
26. εκφράζει την ανησυχία του διότι ο αριθμός των λεγόμενων "εγκλημάτων τιμής" αυξάνεται στην Τουρκία και καλεί τις τουρκικές αρχές και την κοινωνία των πολιτών να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την πρόληψη αυτών των φόνων, της ενδοοικογενειακής βίας και των καταναγκαστικών γάμων• επιδοκιμάζει την αύξηση του αριθμού των κέντρων προστασίας των γυναικών, αλλά ζητεί να χαραχθεί επείγοντως αποτελεσματική και βιώσιμη πολιτική σε θέματα προϋπολογισμού και πρόσληψης προσωπικού καθώς και να στηρίζονται οι γυναίκες και τα παιδιά τους αφού εγκαταλείψουν τα κέντρα προστασίας• καλεί την Τουρκική Κυβέρνηση να καταπολεμήσει την παράνομη διακίνηση και εμπορία γυναικών σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη•
27. επιδοκιμάζει την απόφαση του ανώτατου εφετείου να μη σεβαστεί την απόφαση που θέτει εκτός νόμου την οργάνωση Lambda Istanbul• παροτρύνει την κυβέρνηση να διασφαλίσει ότι διασφαλίζεται η ισότητα ανεξαρτήτως φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού•

Υπαρξη ομαλής λειτουργίας της οικονομίας αγοράς

28. εκφράζει την ικανοποίησή του για την εκτίμηση της Επιτροπής που χαρακτηρίζει την Τουρκία χώρα με λειτουργούσα οικονομία της αγοράς•
29. επισημαίνει ότι, μολονότι η οικονομική ανάπτυξη στην Τουρκία επιβραδύνθηκε το 2008, με τις συνολικές οικονομικές επιδόσεις της αποδεικνύεται ότι τα θεμέλια και η αντοχή της τουρκικής οικονομίας είναι πολύ ισχυρότερα από ό,τι πριν από μερικά χρόνια• επισημαίνει ότι ο αντίκτυπος της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στο τουρκικό

τραπεζικό σύστημα παραμένει περιορισμένος μέχρι στιγμής, αλλά ανησυχεί για τις επιπτώσεις της κρίσης στην οικονομική μεγέθυνση· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση ειδικά για τις συνέπειες της κρίσης στην τουρκική οικονομία· ενθαρρύνει την τουρκική κυβέρνηση να συνεχίσει τη στενή της συνεργασία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και άλλους διεθνείς και ευρωπαϊκούς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς·

Ικανότητα ανάληψης των υποχρεώσεων του μέλους

30. εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μια σειρά από δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Τουρκία στο πλαίσιο της τελωνειακής ένωσης ΕΚ-Τουρκίας παραμένουν ανεκπλήρωτες, με αποτέλεσμα τη στρέβλωση των διμερών εμπορικών σχέσεων·
31. Επισημαίνει ότι σύμφωνα με την τελωνειακή ένωση η Τουρκία υποχρεούται να διαπραγματεύεται και να συνάπτει συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών (ΣΕΣ) με τις τρίτες χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει συνάψει τέτοιου είδους συμφωνίες· ζητεί από την Επιτροπή και το Συμβούλιο να συμπεριλάβουν την Τουρκία στις μελέτες αξιολόγησης του αντίκτυπου των μελλοντικών ΣΕΣ μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών και να καταστήσουν συστηματικότερη τη διαβίβαση των πληροφοριών σχετικά με τη θέση της ΕΕ και την κατάσταση των διαπραγματεύσεων των ΣΕΣ·
32. λυπάται για το γεγονός ότι η συμφωνία σύνδεσης ΕΚ-Τουρκίας και το πρόσθετο πρωτόκολλο της εν λόγω συμφωνίας δεν έχουν ακόμη εφαρμοστεί πλήρως από την τουρκική κυβέρνηση· υπενθυμίζει ότι η μη τήρηση των δεσμεύσεων της Τουρκίας έως το Δεκέμβριο του 2009 μπορεί να επηρεάσει ακόμη σοβαρότερα τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων· καλεί το Συμβούλιο να εξακολουθήσει να παρακολουθεί και να επανεξετάζει την πρόοδο που σημειώνεται στα θέματα που καλύπτει η δήλωση της 21ης Σεπτεμβρίου 2005 της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, σύμφωνα με τα συμπεράσματά του της 11ης Δεκεμβρίου 2006·
33. συγχαίρει την Τουρκία για την πρόοδο που έχει σημειώσει στα εκπαιδευτικά και πολιτιστικά θέματα· επαναλαμβάνει πως η πρόβλεψη εκπαίδευσης για όλους δεν αποτελεί μόνο καλή στρατηγική για την ένταξη των μειονοτήτων αλλά και βάση για μια ευημερούσα, σύγχρονη κοινωνία· θεωρεί το σχέδιο για το άνοιγμα τμημάτων αρμενικών και κουρδικών σπουδών στα τουρκικά πανεπιστήμια δείγμα καλής θέλησης που χρειάζεται να συνοδευθεί από συγκεκριμένη δράση

II. Ενίσχυση της ευημερίας

Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ευημερίας

34. επισημαίνει ότι μια οικονομία της αγοράς με κοινωνικό προσανατολισμό αποτελεί τη βάση για μια κοινωνικά συνεκτική κοινωνία και ένα από τα κλειδιά για τη σταθερότητα και την ευημερία· χαιρετίζει, εν προκειμένω, την έγκριση του νόμου για την Κοινωνική Ασφάλιση και τη Γενική Ασφάλιση Υγείας ως συμβολή στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής της τουρκικής κοινωνίας·
35. χαιρετίζει επίσης την έγκριση, από το τουρκικό Κοινοβούλιο, το Μάιο του 2008, της

δέσμης μέτρων για την απασχόληση, που αποσκοπούν στην προώθηση ευκαιριών απασχόλησης για τις γυναίκες, τους νέους και τα άτομα με αναπηρία· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για τη συνεχιζόμενη αδυναμία της αγοράς εργασίας, η οποία απασχολεί μόνο το 43% του πληθυσμού σε ηλικία εργασίας και ανησυχεί ιδιαίτερα για τη μείωση του συνολικού ποσοστού απασχόλησης των γυναικών· ενθαρρύνει την τουρκική κυβέρνηση να λάβει περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της άτυπης οικονομίας·

36. επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του προς την τουρκική κυβέρνηση να λάβει περαιτέρω συγκεκριμένα μέτρα για την ενίσχυση των γυναικών στον πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα, μέσω, για παράδειγμα, προσωρινών μέτρων για την αύξηση της ενεργού συμμετοχής τους στην πολιτική· επισημαίνει την ανάγκη να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για την αύξηση της πρόσβασης των γυναικών στην εκπαίδευση, η οποία δυστυχώς εξακολουθεί να είναι η χαμηλότερη μεταξύ των χωρών του ΟΟΣΑ·
37. σημειώνει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί στον τομέα της υγείας· ανησυχεί, ωστόσο, διότι δεν καταγράφεται καμία πρόοδος στον τομέα της ψυχικής υγείας· παροτρύνει τις τουρκικές αρχές να διαθέσουν περισσότερους πόρους για την ψυχική υγεία και να βρουν μια λύση στο πρόβλημα της ανεπαρκούς γενικής ιατρικής περίθαλψης και φροντίδας των ατόμων με διανοητική αναπηρία στα ψυχιατρεία και τα κέντρα αποκατάστασης· ζητεί κατά τη φροντίδα παιδιών και ενηλίκων με αναπηρία σε ιδρύματα να γίνονται πλήρως σεβαστά τα δικαιώματά τους·
38. εκφράζει τη λύπη του διότι δεν έχει σημειωθεί καμία πρόοδος ως προς την τροποποίηση της νομοθεσίας για τα συνδικαλιστικά δικαιώματα και καλεί το τουρκικό κοινοβούλιο να εγκρίνει νέα νομοθεσία που θα ευθυγραμμίζεται με τις συμβάσεις του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας· εκφράζει τη λύπη του που, παρά το γεγονός ότι οι διατάξεις για τη σύσταση συνδικαλιστικών οργανώσεων και τη συμμετοχή σε αυτές χαλάρωσαν το 2004, οι δραστηριότητες των συνδικαλιστικών οργανώσεων εξακολουθούν να υπόκεινται σε περιορισμούς· καλεί τις τουρκικές αρχές να βρουν, από κοινού με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, λύση που επιτρέπει να πραγματοποιούνται ειρηνικές διαδηλώσεις την 1η Μαΐου στην Πλατεία Ταξίμ στην Κωνσταντινούπολη, με σεβασμό στην ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι·
39. τονίζει για μια ακόμη φορά την ανάγκη να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των αναπτυξιακών ανισοτήτων μεταξύ των τουρκικών περιοχών και μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών, που αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για την ευημερία της τουρκικής κοινωνίας· εκφράζει, ως εκ τούτου, τη λύπη του για το γεγονός ότι μέχρι στιγμής η τουρκική κυβέρνηση δεν έχει παρουσιάσει ολοκληρωμένη στρατηγική για να αντιμετωπίσει αυτό το πρόβλημα, και την απογοήτευσή του διότι η Επιτροπή δεν δίνει καμία πληροφορία σχετικά με τη συμβολή της ΕΕ, στο πλαίσιο του μέσου προενταξιακής βοήθειας, σε αυτό το στρατηγικό σχεδιασμό, όπως ζήτησε το Κοινοβούλιο στο προαναφερθέν ψήφισμά του της 21ης Μαΐου 2008·

III. Οικοδόμηση σχέσεων καλής γειτονίας

40. τονίζει την ανάγκη για συνολική διευθέτηση του Κυπριακού Ζητήματος με βάση τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ και τις αρχές επί των οποίων εδράζεται η ΕΕ· χαιρετίζει τη νέα δέσμευση αμφοτέρων των πολιτικών ηγετών των δύο πλευρών σε

λύση μέσω διαπραγματεύσεων, υποστηρίζει δε τις εν εξελίξει άμεσες διαπραγματεύσεις μεταξύ των ηγετών των δύο κοινοτήτων στην Κύπρο και θα δεχθεί οποιαδήποτε συμφωνία επιτύχουν, υπό την προϋπόθεση ότι θα συνάδει με τις αρχές στις οποίες εδράζεται η ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και ότι θα γίνει αποδεκτή με δημοψήφισμα· καλεί την Τουρκία να διευκολύνει τη δημιουργία κατάλληλου κλίματος για διαπραγματεύσεις, αποσύροντας τις τουρκικές δυνάμεις και παρέχοντας στους δύο ηγέτες τη δυνατότητα να διαπραγματευτούν ελεύθερα το μέλλον της χώρας τους·

41. ενθαρρύνει τη μεγαλύτερη διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ τοπικών αρχών, επιχειρηματιών και άλλων τοπικών εταίρων με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ, και συγκεκριμένα την Ελλάδα και τη Βουλγαρία·
42. χαιρετίζει την επικοινωνία και τη συνεργασία που έχει αναπτυχθεί τον τελευταίο χρόνο μεταξύ των τουρκικών και ιρακινών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των επαφών μεταξύ της Τουρκίας και της κουρδικής περιφερειακής κυβέρνησης στο Βόρειο Ιράκ· ενθαρρύνει τις εν λόγω αρχές να εντείνουν περαιτέρω τη συνεργασία τους, ώστε να διασφαλιστεί η αποτροπή, με ευθύνη της ιρακινής πλευράς, τρομοκρατικών επιθέσεων από το ιρακινό έδαφος, να κατοχυρωθεί η σταθερότητα και να βοηθηθεί η οικονομική ανάπτυξη του συνόλου της συνοριακής περιοχής Τουρκίας-Ιράκ· υπενθυμίζει τις προηγούμενες εκκλήσεις του προς την τουρκική κυβέρνηση να σεβαστεί, κατά τη διεξαγωγή αντιτρομοκρατικών επιχειρήσεων, την εδαφική ακεραιότητα του Ιράκ, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου και να μεριμνήσει για την αποφυγή απωλειών μεταξύ των αμάχων·
43. χαιρετίζει την επίσκεψη του Προέδρου Γκιουλ στην Αρμενία, το Σεπτέμβριο του 2008, μετά από πρόσκληση του Προέδρου Σαρκισιάν, και ελπίζει ότι θα ενισχύσει πράγματι τη δημιουργία κλίματος ευνοϊκού για την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των χωρών τους· καλεί την τουρκική κυβέρνηση να ανοίξει εκ νέου τα σύνορά της με την Αρμενία και να αποκαταστήσει πλήρεις οικονομικές και πολιτικές σχέσεις με τη χώρα αυτή· καλεί εκ νέου τις κυβερνήσεις της Τουρκίας και της Αρμενίας να αρχίσουν μια διαδικασία συμφιλίωσης, όσον αφορά το παρόν και το παρελθόν, που θα δώσει τη δυνατότητα να διεξαχθεί ένας ειλικρινής και ανοικτός διάλογος για τα γεγονότα του παρελθόντος· καλεί την Επιτροπή να διευκολύνει αυτή τη διαδικασία συμφιλίωσης·
44. εκτιμά τις συνεχιζόμενες προσπάθειες της τουρκικής και της ελληνικής κυβέρνησης για τη βελτίωση των διμερών σχέσεων· επαναλαμβάνει ότι η ανάκληση του casus belli, το οποίο κήρυξε η Τουρκική Εθνοσυνέλευση το 1995, θα δώσει σημαντική ώθηση στην περαιτέρω βελτίωση των σχέσεων αυτών· υπενθυμίζει ότι η Τουρκία έχει δεσμευθεί για σχέσεις καλής γειτονίας και καλεί την τουρκική κυβέρνηση να καταβάλει σοβαρές και εντατικές προσπάθειες για την επίλυση κάθε εκκρεμούς διαφοράς με ειρηνικά μέσα και σύμφωνα με το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, άλλες συναφείς διεθνείς συμβάσεις και διμερείς συμφωνίες και υποχρεώσεις·

IV. Ενίσχυση της διμερούς συνεργασίας ΕΕ-Τουρκίας

45. καλεί το Συμβούλιο να εξετάσει το πώς θα προχωρήσει η έναρξη διαπραγματεύσεων για τα κεφάλαια στα οποία η Τουρκία, σύμφωνα με την εκτίμηση της Επιτροπής, έχει

εκπληρώσει τους σχετικούς όρους·

46. αναγνωρίζει τη φιλοδοξία της Τουρκίας να καταστεί ευρασιατικός ενεργειακός κόμβος και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει συμβάλλοντας στην ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης· εξαιρεί την πρόοδο που έχει επιτύχει η Τουρκία στον τομέα της ενέργειας· υπενθυμίζει το προαναφερθέν ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 2007 που υποστηρίζει την έναρξη διαπραγματεύσεων για το κεφάλαιο αυτό και λυπάται που δεν έχει επιτευχθεί συμφωνία για το θέμα αυτό στο Συμβούλιο· ενθαρρύνει την Τουρκία να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ενέργειας ως πλήρες μέλος, ώστε να ενισχυθεί η ενεργειακή συνεργασία μεταξύ ΕΕ και Τουρκίας, πράγμα που μπορεί να αποβεί προς όφελος όλων των μερών· καλεί την Τουρκία να υποστηρίξει πλήρως το έργο κατασκευής του αγωγού Nabucco, που αποτελεί ευρωπαϊκό έργο προτεραιότητας, και αναμένει ότι θα συναφθεί σύντομα διακυβερνητική συμφωνία για τη λειτουργία του αγωγού·
47. σημειώνει την πρόοδο που σημειώνεται στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου· εκφράζει τη λύπη του ωστόσο για το γεγονός ότι από το Δεκέμβριο του 2006 η Τουρκία δεν έχει επαναλάβει τις διαπραγματεύσεις για μια συμφωνία επανεισδοχής με την ΕΚ, η υπογραφή της οποίας είναι προϋπόθεση για μια συμφωνία διευκόλυνσης της έκδοσης θεωρήσεων, καλεί δε την τουρκική κυβέρνηση να εντείνει τη συνεργασία με την ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως με την ορθή εφαρμογή των υφιστάμενων διμερών συμφωνιών επανεισδοχής και των πρωτοκόλλων με τα κράτη μέλη· επισημαίνει ότι δεν έχει σημειωθεί πρόοδος στην εναρμόνιση με τους κοινοτικούς καταλόγους θεωρήσεων· καλεί την Επιτροπή και την τουρκική κυβέρνηση να αρχίσουν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη μιας συμφωνίας διευκόλυνσης της έκδοσης θεωρήσεων· απευθύνει έκκληση στα κράτη μέλη να χαλαρώσουν τους περιορισμούς στις εκδόσεις θεωρήσεων για τους καλή τη πίστη ταξιδιώτες, όπως οι φοιτητές, οι πανεπιστημιακοί ή οι επιχειρηματίες· ζητεί τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων, συμπεριλαμβανομένης της ανοικτής και απεριόριστης πρόσβασης του Ύπατου Αρμοστή του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες σε όλα τα κέντρα κράτησης·
48. χαιρετίζει την έναρξη, το Σεπτέμβριο του 2008, μιας νέας γενιάς έργων που αποσκοπούν στην ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ της κοινωνίας των πολιτών στην Τουρκία και την ΕΕ· ζητεί από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο του διαλόγου της κοινωνίας των πολιτών ΕΕ-Τουρκίας· επαναλαμβάνει την έκκληση στην τουρκική κυβέρνηση να φροντίσει για τη στενότερη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στη μεταρρυθμιστική διαδικασία·
49. σημειώνει ότι η Επιτροπή σκοπεύει να παράσχει εκτιμήσεις επιπτώσεων μόνο για ορισμένους τομείς πολιτικής¹· παροτρύνει την Επιτροπή να εκδώσει μια πιο ολοκληρωμένη μελέτη επιπτώσεων ως συνέχεια εκείνης που υποβλήθηκε το 2004, και να την υποβάλει στο Κοινοβούλιο πάραυτα·
50. καλεί την τουρκική κυβέρνηση και τις δικαστικές αρχές να συνεργάζονται καλύτερα με τα κράτη μέλη και τις αρχές της ΕΕ σε ποινικές υποθέσεις στις οποίες πολίτες και

¹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Αναληφθείσα δράση σε σχέση με τα μη νομοθετικά ψηφίσματα του Κοινοβουλίου – Μάιος ΙΙ 2008

κάτοικοι της ΕΕ υπήρξαν θύματα απάτης, όπως στην περίπτωση των εμπονομαζόμενων "Πράσινων Κονδυλίων" (ισλαμικοί επενδυτικοί πόροι στην Τουρκία) και στην περίπτωση του "Deniz Feneri", φιλανθρωπικής οργάνωσης με έδρα τη Γερμανία·

Συνεργασία για διεθνή και παγκόσμια ζητήματα

51. εκτιμά τις προσπάθειες της Τουρκίας να συμβάλει στην επίλυση πολλών από τις παγκόσμιες περιφερειακές κρίσεις, ιδίως στη Μέση Ανατολή και το Νότιο Καύκασο, καθώς επίσης και όσον αφορά τις σχέσεις μεταξύ Αφγανιστάν και Πακιστάν· ειδικότερα, χαιρετίζει την ενεργό και εποικοδομητική ανάμιξη της Τουρκίας, μετά τη σύγκρουση Ρωσίας και Γεωργίας, με σκοπό την προώθηση της ειρήνης και της σταθερότητας στο Νότιο Καύκασο, ιδίως με την πρότασή της για ένα σύμφωνο σταθερότητας· καλεί το Συμβούλιο και την Επιτροπή να συνεργαστούν εντατικότερα με την Τουρκία για την αναζήτηση συνεργιών στην προσέγγιση της ΕΕ και της Τουρκία για τις περιοχές αυτές·
52. συγχαίρει την Τουρκία για την εκλογή της στο Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και ενθαρρύνει την τουρκική κυβέρνηση να υιοθετήσει, εντός του ΟΗΕ, μια προσέγγιση στενά συντονισμένη με τη θέση της ΕΕ·
53. χαιρετίζει την κύρωση του Πρωτοκόλλου του Κιότο από το τουρκικό κοινοβούλιο·
54. χαιρετίζει τη συνεχή συμβολή της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Πολιτική Ασφάλειας και Άμυνας και τις επιχειρήσεις του ΝΑΤΟ· εκφράζει ωστόσο τη λύπη του που η στρατηγική συνεργασία ΝΑΤΟ-ΕΕ πέραν των ορίων της συμφωνίας "Βερολίνο Σύν" εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από τις αντιρρήσεις της Τουρκίας, πράγμα που έχει αρνητικές επιπτώσεις στην προστασία του προσωπικού της ΕΕ που έχει αναπτυχθεί σε διάφορες περιοχές, και καλεί την Τουρκία να αφήσει κατά μέρος τις αντιρρήσεις αυτές το συντομότερο·
55. καλεί την τουρκική κυβέρνηση να υπογράψει και να υποβάλει προς κύρωση το καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, αυξάνοντας έτσι περαιτέρω τη συμβολή και τη συμμετοχή της σε ένα παγκόσμιο πολυμερές σύστημα·

◦
◦ ◦
56. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στην κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Τουρκικής Δημοκρατίας.